

Region Jämtland Härjedalen –ang. politisk organisation

Liberalerna anser att följande bör utgöra utgångspunkter för utformningen av den politiska organisationen för Region Jämtlands Härjedalen:

- *Kommunallagens föreskrifter.* Kan tyckas självklart. Det är dock inte alltid som man i olika politiska organisationer återfinner politiska organs namn och inplacering i organisationen på det sätt som kan utläsas av lagens föreskrifter. Förslagen och synpunkterna i det följande baseras på den nya kommunallag som träder i kraft **2018-01-01 (SFS 2017:725)**
- *Demokrati.* Till exempel representativitet i olika organ för de olika politiska partierna.
- *Effektivitet.* Till exempel beslutförhet, beslut i rätt tid, med rätt underlag.
- *Verksamheten (-erna).* Föremålet som styras och följas upp den politiska organisationen.
- *Samverkan med länets kommuner.*

Kommunallagens föreskrifter

Regionfullmäktige utgår vi från ska bestå med nuvarande antal ledamöter men att regionen omfattar endast en valkrets.

Kommunallagen föreskriver att det skall finnas en styrelse, **Regionstyrelse**, medan fullmäktige i övrigt ska tillsätta de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra regionens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet.

Vidare ska fullmäktige ska, om inte något annat anges i lag eller annan författning, bestämma nämndernas verksamhetsområden och inbördes förhållanden. Fullmäktige får besluta

1. att en nämnd ska ha hand om en eller flera verksamheter i hela regionen,
2. att en nämnd ska ha hand om en eller flera verksamheter för en del av regionen,
3. att en nämnd ska ha hand om verksamheten vid en eller flera anläggningar, och
4. att en nämnd ska tillhandahålla tjänster åt en annan nämnd.

Fullmäktige väljer ledamöter och ersättare i styrelsen (minst fem (5)) och i nämnder. Antalet ersättare bör vara minst lika många som antalet ledamöter.

Fullmäktige får bestämma att en nämnd ska ha ett eller flera **Utskott**. Om fullmäktige inte har bestämt något om utskott, får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas. Ett utskott kan ha beslutanderätt eller vara enbart beredande.

En nämnd får tillsätta de **nämndberedningar** som behövs.

Ledamöter i utskott och nämndberedningar ska väljas bland nämndens ledamöter och ersättare.

Fullmäktige får också inrätta **fullmäktigeberedningar** för att bereda ett visst ärende eller en grupp av ärenden. Ledamöter och ersättare i fullmäktigeberedningar väljs av fullmäktige. För en fullmäktigeberedning gäller i stort samma regler som för en nämnd.

Demokrati

Regionens politiska organisation bör ge plats i regionstyrelse och nämnder så långt möjligt för samliga partier som är representerade i regionfullmäktige, d v s regionstyrelse och nämnder bör ha ett tillräckligt stort antal ledamöter och ersättare för att uppnå detta.

Vidare bör organisationen vara så ”platt” att ärenden inte behöver behandlas på alltför många organisationsnivåer innan de i förekommande fall når fullmäktige.

Kommunallagen föreskriver att nämnderna bereder ärenden inom sina verksamhetsområden till fullmäktige. Styrelsen ska dock alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning. Regionstyrelsens inflytande på de ärenden som behandlas i nämnderna respektive fullmäktige är säkerställt genom det lagstadgade ”beredningstvånget” för och den för styrelsen likaledes stadgade ”uppsiktsplikten”.

Den ambition som vi uppfattat finns om att förlägga så mycket som möjligt av den politiska debatten och besluten i fullmäktige så att allmänheten och förtroendevalda inte uppfattar det högsta beslutande organet som ett ”transportkompani” för redan avgjorda ärenden bör vara ledstjärna även framdeles.

Nej till utskott

Vi anser att utskott till regionstyrelse och nämnder så långt möjligt ska undvikas. Dels skapas en ”extra” nivå som är onödig, dels kan ärenden uppfattas som redan avgjorda när de kommer upp för behandling i vederbörande nämnd eller styrelse. Vidare blir de mindre partiernas insyn lidande då de normalt, på grund av det begränsade antal ledamöterna och ersättarna i utskott, inte får ta plats i utskotten och ta del av diskussionerna där.

Någon ytterligare politisk beredning eller behandling än den som görs i styrelse och nämnd anser vi inte ska behövas.

”Snabba beslut”

Utskott har framförts som ett arrangemang för att kunna ta ställning med kort varsel och fatta snabba beslut när så behövs. Vi menar att detta ska lösas med att regionstyrelse och

nämnder sammanträder tillräckligt ofta (en gång per månad/10 ggr per år) samt i särskilt brådskande fall med delegation till ordföranden i regionstyrelsen eller nämnd.

Effektivitet

Vi har ovan behandlat vår syn på hur beslut skall fattas tillräckligt snabbt. En förutsättning är självklart att ärendena är beredda med den kvalité som man kan kräva och i "rätt tid" - något som det är både de politiska organens såväl som förvaltningsorganisationens ansvar att se till.

En annan förutsättning är att organen är beslutsföra, vilket säkerställs genom att det finns ersättare utsedda och närvarande i de olika politiska organen.

Verksamheterna

Den allra viktigaste utgångspunkten för att utforma såväl den politiska organisationen som förvaltningsorganisationen är den verksamhet eller de verksamheter som ska genomföras och de beslut som ska verkställas som ett resultat av regionfullmäktiges uppgifter och ansvar.

Vi kan identifiera två (2) huvudverksamheter som den politiska organisationen ska hantera. De är **Hälso- och sjukvård** respektive **Regional utveckling**. De kan som vi ser det delas upp ytterligare enligt följande:

Hälso- och sjukvård

- Hälsovård (social välfärd, folkhälso- och annan sjukdomsförebyggande verksamhet)
- Primärvård
- Specialistsjukvård
- Tandvård

Regional utveckling

- Näringsliv: (företagande och arbetsmarknad)
- Infrastruktur: (kommunikationer och kollektivtrafik)
- Utbildning: (inkl folkhögskolorna)
- Attraktion och Livsmiljö: (kultur, energi och klimat)
- Fördelning av stöd-/utvecklingsmedel (beslut och/eller beredning)

Vi anser att de båda huvudverksamheterna är så omfattande och vitt skilda att den politiska ledningen för dessa bör fördelas på två egna nämnder.

Verkställighet (drift) av hälso- och sjukvård bör enligt vår mening inte som i dag läggas under regionstyrelsen då denna odelat bör ägna sig åt de mer övergripande och strategiska frågorna för verksamheten, leda samverkan med länets kommuner samt de uppgifter som enligt

kommunallagen specifikt och enbart är regionstyrelsens uppgifter ävensom ansvar för organisationens gemensamma funktioner.

Vi anser inte att (del-)verksamheterna under respektive huvudverksamhet kräver egna politiska organ bortsett från de undantag som kan utgöras av att vissa frågor från tid till annan kan behöva beredas av en tillfällig fullmäktigeberedning eller nämndberedning.

Samverkan med länets kommuner

Vad gäller den viktiga frågan om samverkan med länets kommuner organisatorisk så föreslår vi att det regionala samverkansrådet lyfts upp från regionala nämnden till regionstyrelsen. Därmed så markeras att samtliga frågor, inte bara regional utveckling utan även hälso- och sjukvård samt för regionen strategiska frågor, exempelvis ekonomi, hanteras i detta forum.

Förslag till organisation

Med beaktande av de ovan beskrivna principerna bifogar vi ett organisationsschema för den politiska organisation som vi föreslår. Vi kommenterar förslaget i det följande.

Regionfullmäktige

Enligt ovan.

Regionstyrelse

Vi föreslår att den får 15 ledamöter och ersättare för att möjliggöra att samtliga i fullmäktige företrädda partier kan erhålla minst en ledamot eller ersättare i styrelsen. Om inte så bör partier som inte uppnår detta få en insynsplats.

Regionstyrelsens förslås ha följande uppgifter.

- De enligt kommunallagen 6 kap. 1 och 8-15 §§,
- Ansvara för regionledning och strategiska frågor. Direkt överordnad regiondirektör med regionledningsstab med gemensamma funktioner såsom personal, ekonomi, sekreteriat/kansli m m.
- Leda samordningen med länets kommuner

Regionstyrelsen föreslår vi sammanträder normalt varannan månad och i tid inför varje fullmäktigesammanträde med hänsyn till beredningen av ärenden till fullmäktige.

Hälso- och Sjukvårdsnämnd

Hälso- och Sjukvårdsnämnden (HSN) föreslår vi får 13 ledamöter och ersättare. Även här bör partier som inte erhåller ledamot eller ersättare få en insynsplats.

HSN skall ha ansvaret för all hälso- och sjukvård, d v s även den som upphandlas inom ramen för valfrihetssystemet (dagens vårdvalsnämnd slopas således). På så vis erhålls ett

samlat politiskt ansvar för verksamheten oberoende av om verksamheten sker i egen regi eller upphandlas.

HSN bör sammanträda minst en gång per månad/10 ggr per år.

Regional utvecklingsnämnd

Den regionala utvecklingsnämnden föreslår vi får som idag 13 ledamöter och ersättare. Även här bör partier som inte erhåller ledamot eller ersättare få en insynsplats.

Nämnden skall ha det ansvar som nämnden har idag plus att länstrafikverksamheten överförs till nämndens förvaltning och länstrafikbolaget avvecklas enligt det förslag som regionfullmäktige behandlade 2015-04-14–15, § 52

Nämnden bör sammanträda minst varje månad/10 ggr per år.

Särskilda organ under fullmäktige

Under rubriken samlar vi de organ som också finns i dagens landsting och som även ska finnas i regionens politiska organisation:

Revisorer

Patientnämnd

Särskild budgetberedning (för revisorer och patientnämnd, utgörs av fullmäktiges presidium)

Gemensamma nämnden för upphandling av sjukvårdsprodukter

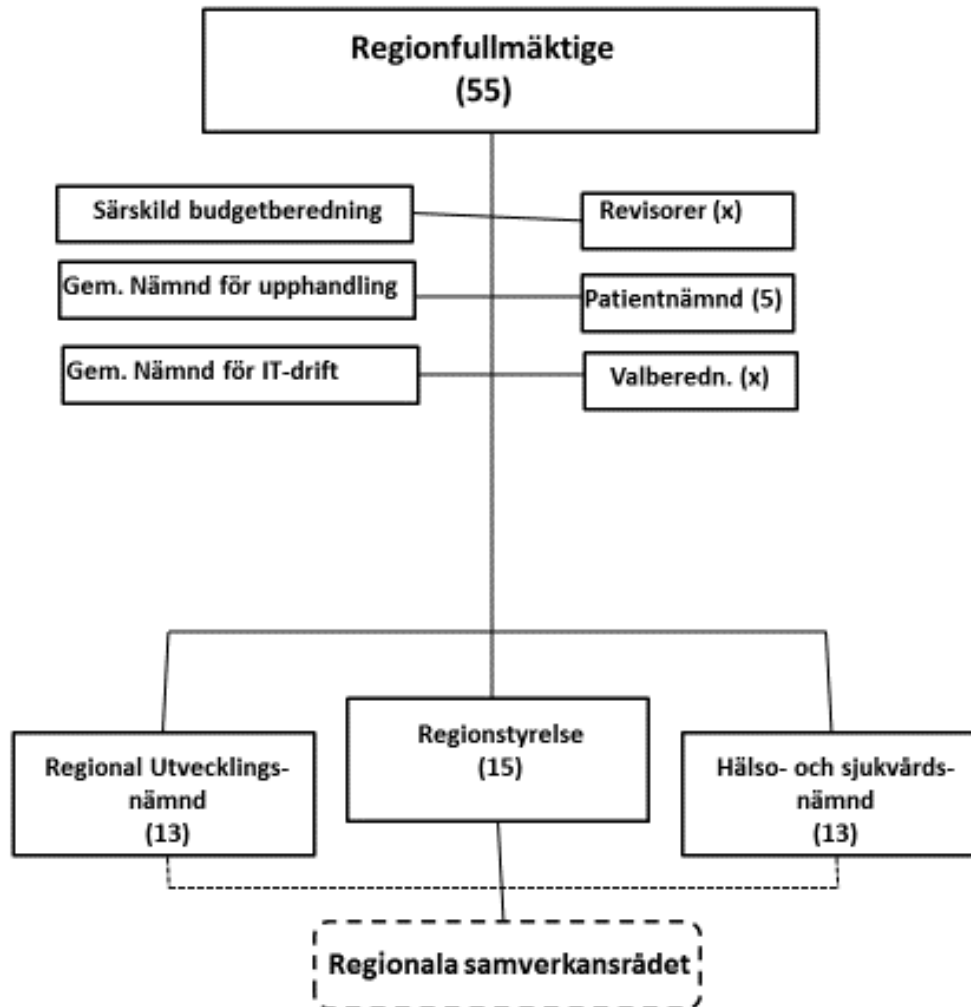
Gemensamma nämnden för IT-stöd och drift

Valberedning (för beredning av regionfullmäktiges val till underställda organ)

Övriga kommentarer till förslaget

Förvaltningsorganisationens utformning har antytts ovan och följer logiskt av förslaget, d v s förvaltningar organiseras under respektive nämnd och regionstyrelsen med hänsyn till de uppgifter som varje organ har.

Arvoderingen av de förtroendevalda i regionstyrelsen och nämnderna får naturligtvis ses över jämfört med idag särskilt med hänsyn till att regionstyrelsen i vårt förslag inte längre skall ha det direkta ansvaret för drift av hälso- och sjukvårdsverksamheten.

X = 1 ledamot från varje parti som är representerat i fullmäktige